

שבת דף נג

מדרעת בחמור	ת"ק	ר' יוסי	ר' יהודה
זכרים יוצאים לביבין	מותר	אסור	
רחלות שחוזות כבולות וכבונות		מותר	
עזים צרוות	מותר	אסור	לייבש מותר לחלב אסור

צמצום המשנה: אמר שמואל: והוא שקשורה לו מערב שבת.

חיזוק: אמר רב נחמן: מתניתין נמי דיקא, דקתני: **אינן החמור יוצא במרדעת בזמן שאינה קשורה לו**. היכי דמי? אילימא שאינה קשורה לו כלל - פשיטא, דילמא נפלה ליה ואתי לאתווי! אלא לאו - שאינה קשורה מערב שבת, מכלל דרישא - שקשורה לו מערב שבת, שמע מינה.
עוד חיזוק: תניא נמי הכי: **חמור יוצא במרדעת בזמן שקשורה לו מערב שבת. ולא באוכף, אף על פי שקשורה לו מערב שבת. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אף באוכף בזמן שקשורה לו מערב שבת, ובלבד שלא יקשור לו מסריכין, ובלבד שלא יפשוט לו רצועה תחת זנבו**.
שאלה: בעא מיניה רב אסי בר נתן מרבי חייא בר רב אשי: מהו ליתן מרדעת על גבי חמור בשבת?

תשובת רב חייא בר אשי: אמר ליה: מותר.

קושי של רב אסי בר נתן: אמר ליה: וכי מה בין זה לאוכף?

תגובת רב חייא בר אשי: אישתיק.

המשך הקושי של רב אסי בר נתן: איתיביה: **אוכף שעל גבי חמור - לא יטלטלנה**

בידו, אלא מוליכה ומביאה בחצר והוא נופל מאיליו. השתא ליטול אמרת - לא,

להניח מיבעיא?

תירוץ: אמר ליה רבי זירא: שבקיה, כרביה סבירא ליה. דאמר רב חייא בר אשי

אמר רב: תולין טרסקל לבהמה בשבת, וקל וחומר למרדעת. ומה התם דמשום

תענוג - שרי, הכא דמשום צער - לא כל שכן.

דעה אחרת: שמואל אמר: מרדעת - מותר, טרסקל - אסור.

ר' יוחנן	שמואל	רב	
מותר	מותר	מותר	מרדעת (למנוע צער)
אסור	אסור	מותר	טרסקל (תענוג)

תגובת שמואל לדברי רב: אזל רבי חייא בר יוסף אמרה לשמעתא דרב קמיה דשמואל, אמר ליה: אי הכי אמר אבא - לא ידע במילי דשבתא ולא כלום.

דעת ר' יוחנן: כי סליק רבי זירא אשכחיה לרבי בנימין בר יפת דיתיב וקאמר ליה משמיה דרבי יוחנן: נותנין מרדעת על גבי חמור בשבת. אמר ליה: יישר! וכן תרגמה אריוך בבבל. אריוך מנו? - שמואל. והא רב נמי אמרה! אלא שמעיה דהוה מסיים ביה: ואין תולין טרסקל בשבת. אמר ליה: יישר! וכן תרגמה אריוך בבבל.

שאלה על ההבחנה בין מרדעת לאוכף: דכולי עלמא מיהת מרדעת מותר, מאי שנא מאוכף?

תירוץ 1: שאני התם דאפשר דנפיל ממילא.

תירוץ 2: רב פפא אמר: כאן - לחממה, כאן - לצננה. לחממה - אית לה צערא, לצננה - לית לה צערא. והיינו דאמרי אינשי: חמרא, אפילו בתקופת תמוז קרירא לה.

קושי על שיטת שמואל ור' יוחנן: מיתיבי: **לא יצא הסוס בזנב שועל, ולא בזהרורית שבין עיניו**. לא יצא הזב בכיס שלו, ולא עזים בכיס שבדדיהן ולא פרה בחסום שבפיה, ולא סייחים בטרסקלין שבפיהם לרשות הרבים. ולא בהמה בסנדל שברגליה, ולא בקמיע אף על פי שהוא מומחה, וזו חומר בבהמה

מבאדם. אבל יוצא הוא באגד שעל גבי המכה. ובקשישין שעל גבי השבר, ובשיליא המדולדלת בה. ופוקקין לה זוג בצוארה ומטיילת עמו בחצר. קתני מיהת: ולא סייחין בטרסקלים שבפיהם לרשות הרבים. לרשות הרבים הוא דלא, הא בחצר - שפיר דמי. מאי לאו - בגדולים, ומשום תענוג!
תירוץ: לא, בקטנים ומשום צער, חיזוק לתירוץ: דיקא נמי, דקתני דומיא דקמיע, שמע מינה.

ולא בקמיע אף על פי שהוא מומחה	ולא בקמיע שאינו מומחה. הא מומחה - שפיר דמי!	סתירה
הכא נמי - שאינו מומחה קושי: והא אף על פי שהוא מומחה קתני! תירוץ: מומחה לאדם, ואינו מומחה לבהמה		תירוץ

קושי על התירוץ: ומי איכא מומחה לאדם ולא הוי מומחה לבהמה?
תירוץ: אין, אדם דאית ליה מזלא - מסייע ליה, בהמה דלית לה מזלא - לא מסייע לה
עוד קושי: אי הכי, מאי זה חומר בבהמה מבאדם?
תירוץ: מי סברת אקמיע קאי? אסנדל קאי!

קושי על רב, שמאול ורי יוחנן: תא שמע: סכין ומפרכסין לאדם, ואין סכין ומפרכסין לבהמה. מאי לאו דאיכא מכה, ומשום צער?
תירוץ: לא, דגמר מכה ומשום תענוג.
עוד קושי: תא שמע: בהמה שאחזה דם - אין מעמידין אותה במים בשביל שתצטנן. אדם שאחזו דם - מעמידין אותו במים בשביל שיצטנן!
תירוץ: אמר עולא: גזירה משום שחיקת סממנין.
קושי: אי הכי אדם נמי!
תירוץ: אדם נראה כמיקר.
קושי: אי הכי בהמה נמי נראה כמיקר!
תירוץ: אין מיקר לבהמה.
עוד קושי: ולבהמה מי גזרינן? והתניא: היתה עומדת חוץ לתחום - קורא לה והיא באה. ולא גזרינן דילמא אתי לאתויי.
תירוץ: אמר רבינא: כגון שהיה תחום שלה מובלע בתוך תחום שלו.

הנושא של גזירת משום שחיקת סממנין בבהמה הוא מחלוקת תנאים: רב נחמן בר יצחק אמר: שחיקת סממנין גופה תנאי היא; דתניא: בהמה שאכלה כרשינין - לא יריצנה בחצר בשביל שתתרפה, ורבי אושעיא מתיר. דרש רבא: הלכה כרבי אושעיא.

לא יצא הזב בכיס שלו ולא עזים בכיס שבדיהן	יצאות עזים בכיס שבדיהן	
דלא מיהדק	דמיהדק	רב יהודה
ר' יוסי אוסר בכולן	תנא קמא העזים יוצאות צרורות,	רב יוסף
ליחלב	ליבש	עוד אפשרות - הא והא רבי יהודה

